

Sygn. akt II PK 114/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z powództwa M. M.

przeciwko "A." Sp. z o.o. w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 lutego 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 15 grudnia 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ś. wyrokiem z dnia 22 maja 2015 r., sygn. akt IV P 13/14 oddalił powództwo M. M. przeciwko pozwanej „A.” Sp. z o.o. z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 33.680 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2012 r. tytułem należnego powodowi wynagrodzenia.

Sąd Rejonowy stwierdził, że nie doszło do zawarcia umowy o pracę pomiędzy powodem, a pozwaną spółką, w związku z czym nie wykonywał on pracy na rzecz pozwanej i nie należy mu się wynagrodzenie z tego tytułu. Powód podnosił, że umowę o pracę zawarł z nim w imieniu pozwanej spółki T. Ź. lub S. S., działając jako osoby uprawnione do podejmowania czynności z zakresu prawa

pracy w imieniu pracodawcy. Sąd pierwszej Instancji ustalił, że T. Ż. nie miał pełnomocnictwa do reprezentowania pozwanej, zaś S. S. nie był prokurentem pozwanej w dniu 1 sierpnia 2012 r. (dzień domniemanego zawarcia umowy).

Od powyższego wyroku apelację złożył powód zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie szeregu przepisów prawa procesowego i materialnego.

Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z dnia 15 grudnia 2015 r., sygn. akt IV Pa (...) oddalił apelację powoda oraz obciążył go kosztami zastępstwa procesowego pozwanej w postępowaniu odwoławczym. Sąd drugiej instancji podzielił rozważania faktyczne i prawne dokonane przez Sąd Rejonowy.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego strona powodowa zaskarżyła skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie:

1. przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. przepisu art. 378 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na nierozpoznaniu wszystkich zarzutów apelacji, tj. przez zupełne pominięcie zarzutu obrazy przepisu art. 103 § 1 k.c. oraz art. 29 k.p. zawartego w apelacji w punkcie 2. który to zarzut dotyczył niezastosowania powyższych przepisów, gdyż nawet gdyby w okolicznościach niniejszej sprawy przyjąć, że T. Ż. i S. S. działali jak tzw. *falsus procurator* pozwanego, to fakt, iż następnie pozwany dopuścił powoda do wykonywania pracy na jego rzecz, świadczy, że pozwany potwierdził czynności zdziałane przez Tadeusza Żugaj i S. S. i tym samym doszło do skutecznego zawarcia umowy o pracę z powodem w dniu 1 sierpnia 2012 r.;

2. obrazę prawa materialnego tj. przepisu art. 3¹ § 1 k.p. w związku z art. 109¹ § 1 k.c. poprzez błędną jego wykładnię i bezzasadne przyjęcie, że S. S. jako prokurent nie otrzymał upoważnienia do zawierania umów z zakresu prawa pracy w imieniu pozwanej spółki, podczas gdy z istoty prokury wynika upoważnienie do reprezentowania pracodawcy - przedsiębiorcy w zakresie czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, tym samym również do zawierania umów o pracę.

Jako podstawę wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał jej oczywistą zasadność. Pełnomocnik pozwanej podniósł, że oczywista zasadność skargi wynika przede wszystkim z rażącej obrazy przepisu art. 378 § 1 k.p.c.

polegającej na nierozpoznaniu przez Sąd drugiej instancji wszystkich zarzutów zawartych w apelacji powoda w wyniku czego doszło do naruszenia podstawowych praw powoda chronionych przez Konstytucję RP, a mianowicie art. 78 Konstytucji, który stanowi o prawie do dwuinstancyjnego rozpoznania sprawy, a w okolicznościach niniejszej sprawy, gdy Sąd odwoławczy nie rozstrzygnął o wszystkich zarzutach zawartych w apelacji, w ten sposób uczynił kontrolę instancyjną wyłącznie formalną i tym samym iluzoryczną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o: nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania o oddalenie skargi w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie może zostać przyjęta do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wobec powyższego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że w danej sprawie zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Pełnomocnik pozwanej wskazał w skardze, że podstawą przyjęcia jej do rozpoznania jest to, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że strona skarżąca skutecznie wykazała, że złożona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest pogląd, że wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) - jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - wymaga

przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Skarżący nie zdołał skutecznie wykazać, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4

k.p.c. Argumenty przedstawione przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie znajdują oparcia w stanie faktycznym niniejszej sprawy i stanowią jedynie próbę podważenia ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy, z którymi strona pozwana się nie zgadza.

Można i należy także powiedzieć, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej stanowi przymiot, którego istnienie potwierdza jaskrawie niesprawiedliwe rozstrzygnięcie sprawy przez sąd powszechny (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 6 października 2009 r., II PK 162/09). Natomiast w stanie faktycznym niniejszego sporu nie sposób takiego zarzutu podnieść wobec zakwestionowanego skargą rozstrzygnięcia. Choć Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w istocie nie odniósł się wprost do zarzutu apelacyjnego powoda - naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 103 § 1 k.c. oraz art. 29 k.p. – co może stanowić naruszenie art. 378 § 1 k.p.c., to nie prowadzi to jeszcze do uznania, że zaskarżony wyrok jest oczywiście niesłuszny i nie może się ostać w obrocie prawnym.

Zarzuty i argumenty powoda należy bowiem odnieść do całości zaskarżonego wyroku i okoliczności rozpoznawanej sprawy. Powód w swojej apelacji podnosił zarówno naruszenie prawa materialnego, jak i procesowego, w tym naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie niewłaściwej i dowolnej oceny dowodów, tym samym powód zakwestionował ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny. Sąd Okręgowy rozpoznając apelację powoda tych zarzutów jednak nie podzielił i przyjął za swój stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy.

W tej sytuacji zarzut naruszenia prawa materialnego, na którego nierozpoznanie powołuje się skarżący jest oczywiście bezzasadny, bowiem sądy obu instancji nie stwierdziły, aby pozwany dopuścił powoda do pracy, a bez dokonania takiego ustalenia zarzut powoda nie znajduje oparcia w stanie faktycznym sprawy. Co więcej, z ustaleń Sądu Rejonowego, uznanych za własne przez Sąd odwoławczy, wynika, że wskazane przez powoda osoby nie miały w dniu rzekomego zawarcia umowy o pracę statusu pełnomocnika, czy też prokurenta pozwanej, więc powód nie miał nawet podstaw, aby uważać ich za osoby uprawnione do dokonywania w imieniu pozwanej czynności z zakresu prawa pracy.

Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie jej oczywistej zasadności winien nie tylko wykazać, że rzeczywiście miało miejsce istotne naruszenie przepisów prawa materialnego lub procesowego ale również, że naruszenie te doprowadziło do wydania orzeczenia oczywiście niesłusznego, czy też sprzecznego z prawem. W niniejszej sprawie nic takiego nie miało miejsca, bowiem nawet odniesienie się przez Sąd Okręgowy do przedmiotowego zarzutu wprost musiałoby doprowadzić do uznania go za niezasadny, bowiem nie znajduje on oparcia w ustaleniach faktycznych dokonanych przez sądy.

Stwierdzając, że nie zachodzą podstawy do przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.